

RIGSPOLITIET

POLITI

ØKONOMIDIREKTØREN
29. SEPTEMBER 2016

Opfølgning på artikler i dagbladet BT om brugen af konsulentfirmaerne *Dynamic Approach* og *just training*

I forlængelse af kritiske artikler i BT om Rigspolitiets brug af to konsulentfirmaer siden 2011 har Rigspolitiets Koncernservice udarbejdet en intern redegørelse for forløbet. Denne redegørelse er blevet gennemgået af Kammeradvokaten, som har udarbejdet en vurdering af redegørelsen.

Kammeradvokaten konkluderer, at Rigspolitiet i strid med udbudsreglerne og de generelle forvaltningsretlige forpligtelser har indgået en række kontrakter med de to konsulentvirksomheder, uden at kontrakterne har været udbudt eller på anden måde konkurrenceudsat. Hovedparten af aftalerne i perioden burde således have været udbudt eller, for de aftaler der ikke har været omfattet af udbudsdirektivet, annonceret i henhold til tilbudsloven.

Af redegørelsen fra Koncernservice fremgår, som Rigspolitiet i forvejen havde konstateret, at enkelte aftaler i strid med reglerne ved en fejl ikke er blevet udbudt. Redegørelsen peger på, at det for hovedparten af de øvrige aftaler med konsulentfirmaerne ikke har været muligt at gennemføre udbud, da der på aftaletidspunktet ikke var et tilstrækkeligt overblik over opgavernes karakter og omfang, hvorfor der ikke har kunnet udarbejdes et retvisende udbudsmateriale. I stedet er der over årene indgået et antal mindre aftaler under tærskelværdien for annoncering på 500.000 kr. Det har været Koncernservices opfattelse, at dette kunne ske inden for udbudsreglerne, fordi aftalerne blev betragtet som vedrørende selvstændige, afgrænsede opgaver.

Kammeradvokaten finder imidlertid ikke, at der er dokumentation for, at det på tidspunktet for indgåelse af kontrakterne retmæssigt blev vurderet, at værdien af samarbejdet med konsulentfirmaerne i en nær tidsmæssig sammenhæng ikke ville overstige de gældende tærskelværdier for udbud. Det er samtidig Kammeradvokatens vurdering, at de omfattede opgaver har en karakter, så der ikke har været grundlag for at opdele løsningen af dem i selvstændige aftaler.

Kammeradvokaten peger endvidere på, at Rigspolitiet ikke kan dokumentere at have foretaget en tilpas afsøgning af markedet og herigennem sikret, at indkøbene er sket til den bedste kvalitet og til den bedste pris.

Det må på baggrund af Kammeradvokatens konklusion beklageligvis konstateres, at efterlevelsen af udbudsreglerne har været utilstrækkelig, og at det ikke har været muligt at tilvejebringe dokumentation for, at ydelserne er modtaget på markedsvilkår. Det må ligeledes konkluderes, at administrationen af udbudsreglerne i Koncernservice, som har det overordnede ansvar for politiets indkøb og udbud, har baseret sig på en for lempelig fortolkning af regelgrundlaget. Dette giver anledning til grundige overvejelser om, hvordan der kan skabes størst mulig sikkerhed for, at indgåelse af konsulentaftaler sker under efterlevelse af udbudsreglerne.

Kammeradvokaten peger også på, at der for flere af ydelserne fra de to konsulentfirmaer er sket forudbetaling. Rigspolitiet har – blandt andet som følge af en undersøgelse fra Rigsrevisionen i 2014 omkring periodisering – i forvejen været opmærksom på dette problem, og det er blevet indskærpet over for Koncernservice, at der ikke må ske forudbetaling af ydelser. Siden har der ikke kunnet konstateres sådanne forudbetalinger.

I forhold til de andre problemstillinger, som er blevet fremført i artiklerne i dagbladet BT, har Rigspolitiet ikke fundet dokumentation, der understøtter de fremsatte påstande.

Mest væsentligt er der ikke fundet nogen form for dokumentation for, at aftalerne skulle være tildelt de to konsulentfirmaer som vennetjenester eller ud fra kompetencemæssigt usaglige hensyn. Afdelingschefen for Koncernservice har oplyst, at der udelukkende har været en rent faglig relation til de involverede konsulentfirmaer. Rigspolitiet har fuld tillid til afdelingschefens forklaring.

Rigspolitiet finder heller ikke grundlag for den i BT fremførte påstand om, at de opnåede priser har været urimeligt høje. Denne vurdering baserer sig på redegørelsens prissammenligninger, erfaringerne med konsulentpriser i øvrigt samt den oplevede kvalitet af leverancerne. Rigspolitiet kan dog fuldt ud tilslutte sig Kammeradvokatens opfattelse af, at det er problematisk, at den markedsafdækning, som er beskrevet i redegørelsen, ikke er dokumenteret.

I forbindelse med Koncernservices gennemgang af sagen er der endvidere fremkommet oplysninger om, at tilsvarende manglende fuldstændig efterlevelse af udbudsreglerne også kan genfindes for anvendelsen af konsulentfirmaet *Strandgadekonsulenterne*, som ligesom *just training og Dynamiv Approach* har leveret betydelig bistand til gennemførelsen af effektiviseringsprojekterne i Koncernservice.

Tilsvarende blev der i 2012 indgået en kontrakt med konsulenten Bodil Fogh Hansen til en værdi, som lå under grænsen for udbud, men som burde have været annonceret. I forbindelse med gennemgangen af sagen er der fremkommet mails fra en tidligere medarbejder i indkøbsfunktionen, som har stillet spørgsmålstegn ved det udbudsretlige grundlag for indgåelse af kontrakten med Bodil Fogh Hansen. Det har ikke været muligt at afklare, hvorfor kontrakten alligevel blev indgået, og hvorfor spørgsmålet ikke gav anledning til at overveje den daværende praksis.

Sammenfattende må Rigspolitiet beklageligvis konstatere, at efterlevelsen af udbudsreglerne samt overholdelse af almindelige krav til god forvaltning i adskillige tilfælde har været utilstrækkelig.

Det skal dog samtidig fremhæves, at de fundne problemer helt overvejende vedrører perioden fra 2011 og frem til indførelsen af Rigspolitiets retningslinjer for indkøb af konsulentytelser i maj 2014.

Problemerne i den første del af perioden hænger formentlig også sammen med, at Koncernservice fra 2011 og frem var ansvarlig for en omfattende effektiviserings- og besparelsesproces, som skulle gennemføres som led i implementeringen af den daværende flerårsaftale for politiet og anklagemyndigheden, samtidig med at afdelingen skulle opbygge sine kompetencer. For at understøtte processen anvendtes betydelig eksternt konsulentbistand, som har medvirket til at sikre særdeles gode resultater. Det gælder implementeringen af de omfattende effektiviseringsindsatser vedrørende køretøjer, indkøb og udlicitering af politiets servicefunktioner, som afdelingen har haft ansvaret for. Og det gælder opbygningen af en professionel organisation, som løbende sikrer politiets organisation effektive ydelser på sine ansvarsområder.

Selv hvis der ses bort fra den manglende efterlevelse af udbudsreglerne er det ikke hensigtsmæssigt, at løsningen af meget centrale opgaver for politiet over en periode på ca. fem år vedvarende er sket med omfattende bistand fra eksterne konsulenter, herunder at aftalerne overvejende er indgået med tre firmaer.

Fremadrettede tiltag

Rigspolitiet ønsker at være et foregangseksempel i staten, når det drejer sig om gennemførelse af effektive indkøb, som sker i fuld overensstemmelse med udbudsreglerne og med overholdelse af de forvaltningsretlige forpligtelser.

Rigspolitiet vil derfor iværksætte følgende:

- Justere politiets interne retningslinjer for konsulentindkøb på baggrund af allerede iværksat controlling-undersøgelse
- Flytte indkøbsfunktionen fra Koncernservice
- Styrke controllingfunktionen og dens fokus på efterlevelse af udbudsreglerne.

Det er foreløbigt vurderingen, at de retningslinjer for indkøb af konsulentydelse fra 2014, som Rigspolitiet fastsatte og udmeldte i maj 2014, har medført væsentligt større sikkerhed for overholdelse af udbudsreglerne. Rigspolitiet har iværksat en undersøgelse, som gennemføres af Rigspolitiets controllingfunktion, med det formål at afklare, om de nye retningslinjer virker efter hensigten. Blandt andet i lyset af Kammeradvokatens vurdering vil der være særligt fokus på, at der ikke sker opdeling af kontrakter, som kunne være sammenlagt, samt at der sker den fornødne dokumentation af de centrale overvejelser og beslutninger i forbindelse med konsulentindkøb.

På baggrund af undersøgelsen og Kammeradvokatens konklusioner vil Rigspolitiet justere retningslinjerne for indkøb af konsulentydelse. Konklusionerne fra Kammeradvokatens gennemgang vil dog med øjeblikkelig virkning indgå som grundlag for den udbudsmæssige afklaring, som indkøbsfunktionen bistår politiets organisation med i forbindelse med indkøb af konsulenter mv.

Rigspolitiets indkøbsfunktion – som blandt andet har ansvaret for centrale indkøb samt rådgivning om konkrete indkøb og udbud, herunder om regelgrundlaget – vil blive flyttet fra Koncernservice. Det sker som konsekvens af, at forløbet har vist, at det er uhensigtsmæssigt at have ansvaret for indkøbsfunktionen placeret et sted i organisationen, som selv i betydeligt omfang har behov for at anvende konsulenter. Samtidig vurderes den konstaterede manglende regelefterlevelse i Koncernservice at risikere at svække indkøbsfunktionens mulighed for på troværdig vis i dialogen med aktører i organisation, som ønsker at indkøbe konsulentbistand, at indtage rollen som garant for efterlevelse af udbudsreglerne.

For yderligere at sikre regelefterlevelsen vil Rigspolitiet styrke controllingfunktionen og dennes fokus på indkøbs- og udbudsområdet. Forløbet peger således også på, at der er behov for et øget fokus i Rigspolitiets ledelse på, at konsulentanvendelse sker inden for udbudsreglerne, og at almindelige administrative procedurer for dokumentation bliver efterlevet. En styrket controlling skal bidrage til, at afvigelser fra reglerne hurtigt og tydeligt fremlægges for ledelsen.

